

NTC
De trekvogel.®

Schoolplan

NTC primair onderwijs

NTC-Boekarest “ De trekvogel”

2017 – 2021

Schoolnummer 436
Oprichtingsdatum 1/3/2009
Brin : 28KH

Inhoud

Woord vooraf	3
Hoofdstuk 1 De functie van het schoolplan	4
1.1 Doelen en functies van ons schoolplan	4
1.2 De totstandkoming en status van ons schoolplan	4
1.3 Gerelateerde documenten en bronnen	4
1.4 Evaluatie en bijstelling van ons plan	4
Hoofdstuk 2 Context en missie: de opdracht van onze school	5
2.1 De school in haar specifieke situatie	5
2.2 Leerlingen- en ouderpopulatie en NTC Richtingen	5
2.3 Onze missie: waar we voor staan	6
2.4 Externe ontwikkelingen: wat er op ons af komt	6
2.5 Onze interne sterke/zwakte-analyse	6
2.6 Onze visie: de gewenste kwaliteit	7
Hoofdstuk 3 Het onderwijsleerproces	8
3.1 Het onderwijsaanbod: doelen en methoden	8
3.2 Leertijd	11
3.3 Didactisch handelen en pedagogisch klimaat	11
3.4 De zorg voor de leerling	13
Hoofdstuk 4 Ondersteunende processen	16
4.1 Bestuurlijke organisatie	16
4.2 Financieel beleid	16
4.3 Huisvesting	16
4.4 Personeelsbeleid	16
4.5 Veiligheidsbeleid	17
4.6 Oudercontacten	17
Hoofdstuk 5 Integrale zorg voor kwaliteit	18
5.1 Bepaling van de kwaliteit (diagnose)	18
5.2 Formuleren van prioriteiten en doelen	18
5.3 Borgen van kwaliteit	19
Hoofdstuk 6 Samenvattende beleidsvoornemens voor de komende vier jaar	20
Bijlage 1 Eisen die wet- en regelgeving aan het schoolplan stelt	
Bijlage 2 Relevante tekstdelen uit de Bekostigingsbeschikking van de Stichting NOB	
Bijlage 3 Formulier “instemming met schoolplan”	
Bijlage 4 Herzene kerndoelen basisonderwijs Nederlands	
Bijlage 5 Overzicht tussendoelen beginnende geletterdheid	
Bijlage 7 Kerndoelen Cultuur	
Bijlage 8 Intake en planning NTC-onderwijs	
Bijlage 9 Onderwijskundig rapport	
Bijlage 10 Handelingsplan	

Woord vooraf

Dit schoolplan is tot stand gekomen in overleg met de leerkracht-directeur en het schoolbestuur. Het schoolplan is opgesteld om beleid en kwaliteit van de NTC school in Boekarest te beschrijven, monitoren en te verbeteren. In dit schoolplan zijn een aantal beleidsvoornemens voor de komende vier jaar (2017 – 2021) vastgelegd.

Namens
Het bestuur en de leerkracht.

Hoofdstuk 1 De functie van het schoolplan

1.1 Doelen en functies van ons schoolplan

Bestuur en leerkracht van de NTC-Boekarest hebben het schoolplan opgesteld als beleidsdocument dat leidraad is voor het bepalen van doelstellingen en kwaliteit van het onderwijs. Met het schoolplan willen wij voor de periode 2017-2021 het beleid vaststellen met betrekking tot de volgende onderdelen:

- onderwijskundig beleid, locatie, soorten kinderen NT1 – NT2 – NT3,
- beleid met betrekking tot bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs (kwaliteitszorg),
- overige beleidsterreinen (algemeen strategisch, financieel, materieel en relationeel).

Tenslotte is het schoolplan ook bedoeld als verantwoording aan de Stichting NOB en de overheid: het schoolplan wordt in ontvangst genomen door de inspectie en bij schoolbezoek getoetst aan de werkelijke situatie.

1.2 De totstandkoming en status van ons schoolplan

Het schoolplan is een beleidsdocument dat een periode van 4 jaar bestrijkt. (2017-2021 Het is tot stand gekomen op basis van het raamschoolplan van de Stichting NOB en de input van bestuur en leerkracht.

1.3 Gerelateerde documenten en bronnen

In het schoolplan zal een aantal malen worden verwezen naar reeds bestaande procedures, beleidsstukken en afspraken. Het gaat daarbij om:

- De jaarlijkse schoolgids.
- De school zelfevaluatie.

Tussen schoolgids en schoolplan zijn – ook al zijn er duidelijke verschillen – belangrijke verbanden. Het belangrijkste verbindingspunt is dat beide middelen zijn binnen het kwaliteitszorgsysteem van de school. Hierbij wordt zowel uitgegaan van door de wetgever gestelde doelen – kerndoelen bijvoorbeeld – als van door de school zelf vastgestelde missie en verbeterdoelen.

1.4 Evaluatie en bijstelling van ons plan

Jaarlijks zullen de veranderings- en verbeteringsonderwerpen van het betreffende schooljaar worden geëvalueerd door leerkracht en bestuur.

Hoofdstuk 2 Context en missie: de opdracht van onze school

2.1 De school in haar specifieke situatie

Onze school is gesticht door ouders in 2009 en is gestart met 29 leerlingen. De school maakte gebruik van lokalen van de American International School of Bucharest (AISB), de dagschool van de meeste leerlingen. Daarnaast worden ook lessen verzorgd op een locatie in het centrum die beschikbaar is gesteld door een van de ouders en in het schooljaar 2010-2011 ook op de Britse School van Boekarest (BSB). De lessen vinden plaats na afloop van de lessen op de dagschool.

Vanaf het schooljaar 2013-2014 is de NTC-school Boekarest “De trekvogel” enkel op de AISB. Er is hiertoe besloten om zo beter op maat te kunnen gaan lesgeven.

Het onderwijs op onze NTC school wordt bepaald door het specifieke karakter ervan. Het is een deel van het totale primair onderwijs dat het kind wordt aangeboden. Voor de kinderen die onze NTC school bezoeken, is door de ouders veelal bewust gekozen voor het Nederlands als moedertaal en voor Nederland en België (Vlaanderen) als de landen waarmee speciale emotionele en culturele banden onderhouden worden. Ons onderwijs heeft daarom een belangrijke taak als centrum van de Nederlandse taal en cultuur. Veel kinderen zullen na zekere tijd naar Nederland of België (Vlaanderen) terugkeren om daar hun schoolloopbaan voort te zetten.

2.2 Leerlingen- en ouderpopulatie en NTC Richtingen

Het NTC-onderwijs kenmerkt zich door een grote diversiteit in leeftijdsgroepen en taalniveaus. Op basis van de doelstellingen van ons onderwijs, maken wij onderscheid tussen NTC Richting 1, 2 en 3.

NTC Richting 1: Is gericht op directe aansluiting bij onderwijs in Nederland en moet een terugkeer in Nederlandse onderwijs faciliteren. Binnen deze richting wordt toegewerkt naar de kerndoelen van de Nederlandse taal en de tussendoelen zoals geformuleerd voor de verschillende jaargroepen. Bij deze leerlingen is Nederlands de dominante taal in de thuissituatie, daarnaast spreken zij de dagschooltaal en eventueel de taal van het land. De woordenschat zal daarom variëren en het schriftelijk taalgebruik zal beïnvloed zijn door het onderwijs in de dagschooltaal.

NTC Richting 2: Doel is het zo goed mogelijk op peil houden van de Nederlandse taal, met het oog op een eventuele terugkeer naar Nederland. Bij deze leerlingen wordt doorgaans met één van de ouders Nederlands gesproken en de taal van de andere ouder valt vaak samen met de dagschooltaal. Deze taal zal de dominante taal zijn binnen het gezin. Kerndoelen en tussendoelen voor verschillende jaargroepen worden op een maximale afstand van twee jaar gevolgd. Deze kinderen zullen thuis wel Nederlands spreken, maar over het algemeen zal in het gezin een andere taal dominant zijn. De nadruk in NTC-onderwijs zal in dit geval liggen op het bereiken van een zo hoog mogelijk niveau van mondelinge taalvaardigheid.

NTC Richting 3: Deze leerlingen leren Nederlands als vreemde taal, met het oog op een eventuele terugkeer naar Nederland. Het leerstofaanbod is gericht op de gewenste taalontwikkeling voor deze leerlingen gezien hun startniveau. Het betreft kinderen die thuis geen Nederlands spreken en de taal ook nog niet of nauwelijks beheersen.

Bij de intake wordt getracht een zo goed mogelijk beeld te krijgen van het Nederlandse-taalniveau van het kind. Op basis daarvan wordt bepaald in welke richting het kind moet worden geplaatst en welke groep het zal volgen.

Onze school heeft ervoor gekozen een onderwijsaanbod te verschaffen in de NTC richtingen 1 en 2.

2.3 Onze missie: waar we voor staan

- De NTC-school heeft als taak de Nederlandse taal en cultuur een plaats te geven binnen de totale opvoeding van het kind;
- Leerstof en vaardigheden die bij het onderwijs in Nederlandse taal en cultuur overgedragen worden, staan ten dienste van de totale persoonlijkheidsvorming;
- De NTC-school stelt zich als doel om de aansluiting met het Nederlandse onderwijs zo goed mogelijk te laten verlopen. Wij werken daarbij met 2 verschillende NTC-richtingen, die elk hun eigen doelen hebben ten aanzien van het niveau van de leerlingen (zie paragraaf 2.2).
- Om het NTC-onderwijs succesvol te kunnen laten verlopen, hebben wij als richtlijn een minimum aantal gewenste onderwijsuren van 120 uren per jaar.
- Naast de Nederlandse taal, maakt ook de Nederlandse cultuur onderdeel uit van het onderwijsaanbod (zie bijlage 7);
- De NTC-school streeft naar samenwerking met de internationale c.q. lokale school van de leerlingen, zonder dat de eigen identiteit van het NTC-onderwijs verloren gaat.
- De NTC-school streeft naar een goede opvang en overdracht van leerlingen bij de overgang van of naar een andere (internationale) school.
- Wij werken als NTC-school doelbewust met interactief taalonderwijs, omdat we er van overtuigd zijn dat onze leerlingen zo het beste kunnen leren.

2.4 Externe ontwikkelingen: wat er op ons af komt

Er blijft in Boekarest door groei van de Nederlandstalige gemeenschap (oa door een groeiend aantal Nederlandse/internationale bedrijven dat zich hier vestigde) behoefte aan gestructureerd onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur. Onze inschatting is dat het aantal Nederlandse en Vlaamse kinderen in de schoolgaande leeftijd alleen maar zal groeien en dat er zelfs ook behoefte gaat komen aan onderwijs aan kinderen die ouder zijn dan 13 jaar dus VO NTC-onderwijs en zelfs NT3- onderwijs, voor kinderen zonder Nederlandse basiswoordenschat.

We blijven de ontwikkelingen de komende jaren nauwlettend in de gaten houden.

2.5 Onze interne sterke/zwakte-analyse (uit het inspectieverslag 1-2 februari 2016)

Na een positief rapport van de onderwijsinspectie in september 2001 heeft de NTC-school “De Trekvogel” tijdens de laatste inspectie op 1 en 2 februari 2016, de kwaliteit van het onderwijs weten vast te houden en uit te bouwen. Enkele indicatoren, vooral in het aanbod en het didactisch handelen, krijgen nu het oordeel goed. Dat is een compliment voor de directeur-leraar die constant bezig is om processen, communicatie en vaardigheden te verbeteren. De ouders waarmee gesproken is, hebben een positief beeld van de school. Ze zijn zeer tevreden over de wijze waarop hun kinderen worden onderwezen, de contacten en de culturele activiteiten.

Samenvattend gelt het volgend algemeen beeld :

- NTC De Trekvogel heeft de behaalde kwaliteit sinds het laatste bezoek van de Inspectie weten vast te houden en op sommige punten verder verbeterd.
- De school haalt voldoende tot goede resultaten voor het vakgebied Nederlandse taal.
- De school kan zich voldoende verantwoorden over het leren van de leerlingen en heeft een duidelijke visie op het onderwijsprogramma, zodat aansluiting met het onderwijs in Nederland op peil blijft.
- Het aanbod is eigentijds en de leerlijnen zijn duidelijk.
- De leraar geeft op een adequate wijze les. De lessen spreken de leerlingen aan en de leraar weet de leerlingen te stimuleren om te leren. De leraar sluit daarbij voldoende aan op wat de leerlingen nodig hebben.
- Op NTC-school “De Trekvogel” is sprake van een veilig en prettig schoolklimaat. Afspraken en regels over de omgang met elkaar zijn bekend bij alle betrokkenen en worden ook nageleefd. Leerlingen en leraar hebben het naar hun zin op de school en de ouders zijn tevreden.
- De school kent een professionele kwaliteitscultuur. Bestuur en directeur-leraar handelen vanuit een gezamenlijke visie, die bijdraagt aan de kwaliteitsverbetering.

Kwaliteitszorg uit het inspectieverslag van februari 2016 :

NTC-school “De Trekvogel” heeft doelen geformuleerd, die passen bij het gestalte geven goed NTC-onderwijs. Het lukt het bestuur en de directeur om cyclisch de doelen en activiteiten te evalueren.

Daarbij wordt gebruik gemaakt van het schoolzelfevaluatie-instrument en de evaluatie van bestaand beleid. De ouders wordt ook om feedback gevraagd in de vorm van een enquête. Op basis van bovenstaande gegevens worden planmatig maatregelen tot verbetering genomen. Ook de leraar werkt voortdurend aan de verbetering van de eigen professionaliteit, onder meer door de jaarlijkse scholing van stichting NOB bij te wonen. Door die cultuur weet de school de bereikte kwaliteit actief vast te houden.

Bij het kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement) :

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassingen van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie.

2.6 Onze visie: de gewenste kwaliteit

Vanwege de kenmerken van de leerling-populatie van deze NTC-school (paragraaf 2.2) en binnen de elementen die wij aangewezen hebben als onze missie (2.3) willen wij in de komende vierjarige periode (2017 – 2021) in het bijzonder aandacht besteden aan:

- Uitzoeken naar samenwerking met NRCC over mogelijke sponsoring/garantiebuffer voor NTC-school Boekarest “De Trekvogel”
- Werkwijze van het bestuur optimaliseren, financiële en beleidsmatige verantwoording afleggen aan de ouders.
- Evalueren en bijwerken arbeidsovereenkomst.
- Loonbeleid evalueren en bijwerken.
- Financieel meerjarenplan opstellen.
- Begroting afstemmen op actualiteit.
- Toelatingsbeleid NT3.
- Nieuwe leermiddelen.

Hoofdstuk 3 Het onderwijsleerproces

3.1 Het onderwijsaanbod: doelen en methoden

Ons NTC onderwijs heeft als doelstelling om aan te sluiten bij het onderwijs in Nederland en Vlaanderen, zodat kinderen bij terugkeer naar Nederland c.q. België (Vlaanderen) zoveel als mogelijk aansluiting vinden in het Nederlandse/Vlaamse onderwijs. We richten ons op toewerken naar de kerndoelen zoals deze geformuleerd zijn voor de deelvaardigheden van de Nederlandse taal.

Het onderwijs in de Nederlandse taal is er op gericht dat de leerlingen:

- Vaardigheden ontwikkelen waarmee ze de Nederlandse taal doelmatig gebruiken in situaties die zich in het dagelijks leven voordoen.
- Kennis en inzicht verwerven omtrent betekenis, gebruik en vorm van de taal.
- Plezier hebben of houden in het gebruiken en beschouwen van de taal.
- Kennis, inzicht en vaardigheden verwerven om hun mogelijkheden als speler van een rol te vergroten.

We onderscheiden spreken en luisteren, lezen, schrijven (stellen) en taalbeschouwing. De verschillen bij het onderwijsaanbod voor de verschillende NTC Richtingen, liggen vooral op het gebied van de leerstofinhoud en ordening van de leerstof. Er bestaat verschil in de accenten die op de verschillende deelgebieden worden gelegd, de volgorde waarin bepaalde leerstof wordt aangeboden en uiteraard het beginniveau van de leerstof. Zo moet bij NTC Richting 2 leerlingen zowel in de onderbouw als in de bovenbouw, veel meer aandacht besteed worden aan woordenschat en mondelinge taalvaardigheid dan bij NTC Richting 1 leerlingen. Begrijpend luisteren moet in het aanvankelijk Richting 2 onderwijs een nog belangrijkere plaats innemen dan in het onderwijs aan Richting 1 leerlingen. Daar zal het spelling- en stelonderwijs zal weer een belangrijker accent krijgen

De lessen Nederlandse cultuur beogen het in stand houden en versterken van de verbondenheid met de Nederlandse cultuur, om een succesvolle terugkeer naar Nederland te bevorderen. De lessen Nederlandse cultuur worden gegeven ter ondersteuning van en als aanvulling op de Nederlandse taallessen.

Uitgaande van de verschillende NTC richtingen worden de doelstellingen voor het taal en leesonderwijs nader omschreven. Met name bij het opstellen van de onderwijsinhoud komt de complexiteit van ons NTC-onderwijs naar voren: hoe creëren we voldoende taalgebruikssituaties die motiverend voor de leerlingen zijn, terwijl we toch voldoen aan de gestelde doelstellingen. Een gedegen voorbereiding, zowel didactisch en organisatorisch als wat betreft de keuze van materialen vinden we noodzakelijk om kwalitatief goed werk te leveren. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat we doublures met het dagonderwijs willen voorkomen.

3.1.1 Doelstelling en onderwijsplanning voor NTC Richting 1 en 2

Doelstelling

NTC Richting 1

Ons NTC-onderwijs heeft in deze situatie als doelstelling aan te sluiten bij het onderwijs in Nederland. We richten ons op het toewerken naar de kerndoelen zoals deze geformuleerd zijn voor de deelvaardigheden van de Nederlandse taal (zie bijlage 1) en de tussendoelen zoals geformuleerd voor de verschillende jaargroepen.

NTC Richting 2

Wanneer een van de ouders Nederlands spreekt met het kind en de taal van de andere ouder samenvalt met de dagschooltaal, heeft de leerling te maken met twee talen. Het Nederlands zal vaak niet de dominante taal zijn binnen het gezin. Ons onderwijs streeft er naar de kerndoelen zoals deze geformuleerd zijn voor de deelvaardigheden van de Nederlandse taal en de tussendoelen zoals geformuleerd voor de verschillende jaar groepen met maximaal een achterstand van twee jaar te bereiken. Omdat de startsituatie anders is, is veelal in de lagere leerjaren gebruik van aanvullende leermiddelen en didactieken noodzakelijk.

Bij het maken van lesplanningen voor NTC richting 2 kinderen is de meertaligheidsproblematiek nadrukkelijk aanwezig; het kind groeit op met twee talen. Extra aandacht wordt besteed aan auditieve aspecten, Nederlandse klanktekenkoppeling, het (voortgezet) lezen, de spelling en woordenschatuitbreiding. Het bepalen van de lesinhoud in deze situatie hangt af van het niveau van Nederlandse taalbeheersing. Indien nodig worden additionele leermiddelen en didactieken toegepast, waarbij het bereiken van de kerndoelen (zie bijlage 1) richtinggevend zal zijn bij het bepalen van de onderwijshoud.

Nederlandse cultuur

Om te voldoen aan de kerninhouden Nederlandse Cultuur wordt op de NTC-school naast onderwijs in de Nederlandse taal, cultuuronderwijs aangeboden zoals beschreven in het onderstaande schema. Wanneer mogelijk wordt het cultuuronderwijs thematisch ter ondersteuning en als aanvulling op het taalonderwijs geïntegreerd.

Cultuur

Over 3 scholenjaren maken we een keuze uit de opgaven van NederLAND IN ZICHT.

Voor groep 1 – 2 – 3 komen volgende onderwerpen aan bod :

Later word ik...

1. De schrijver en de tekenaar
2. De Koningin
3. De meester en de juf
4. De bakker
5. De boer
6. De conducteur
7. De kraamverzorgster
8. De brugwachter
9. De vuilnisman

Eropuit!

1. De kinder
2. De markt
3. De kledingwinkel
4. Het zwembad
5. De bloemenwinkel
6. Het pannenkoekenhuis
7. De souvenirwinkel
8. Het sprookjesbos
9. De feestwinkel

Voor groep 4 – 5 komt aan bod :

Aardrijkskunde en geschiedenis

1. Vanuit de lucht
2. De stad Amsterdam
3. Koeien en tomaten
4. Op het water
5. Wereldberoemde Nederlanders
6. Van ontdekkingsreis tot klapschaats

Cultuur en samenleving

1. De schoolbel gaat
2. Doe je mee?
3. Samen lachen, samen huilen
4. Bij ons om de hoek
5. Uit de weg!
6. Mijn held

Voor groep 6 – 7 – 8 komt aan bod :

Geschiedenis

1. De alleroudste Nederlanders
2. De Romeinse tijd
3. Ridders, Kloosters en Steden
4. Vrijheid en Welvaart
5. Regenten en Koningen
6. Als de dag van gisteren...

Aardrijkskunde

1. De Randstad
2. Het Zuiden van Nederland
3. De strijd tegen het water
4. Natuur en Toerisme
5. Het Noorden van Nederland
6. Weer en klimaat

Cultuur

1. Typisch Nederlands...?
2. Doe maar gewoon,...
3. Een gewone dag
4. Wat zullen we vandaag doen?
5. Je leven lang leren?!
6. Wie is de baas van Nederland?

Ook www.schooltv.nl uitzendingen vroeger en zo

In september : Klimnamiddag in Avonturenpark – teambuilding

In november : Kijken naar aankomst van de Sint in Nederland (via internet) + kinderboekennamiddag

In december : Sinterklaasfeest

In januari : Cultuurwandeling in bos.

In april/mei : Oranje kinderstraatfeest-koningsdag

3.2 Leertijd

Wij zorgen ervoor dat er voldoende tijd is voor leerlingen om zich het leerstofaanbod eigen te maken. Zoals in onze missie (hoofdstuk 2.3) is aangegeven, hebben wij - om het NTC-onderwijs succesvol te kunnen laten verlopen - als richtlijn een minimum aantal gewenste onderwijsuren van 120 uren per jaar. Voor de kinderen zijn weken van 2 uur 45 min effectieve uren beschikbaar. De overige uren worden ingevuld door huiswerk en cultuurdagen.

Deze 120 uur zien wij als een centrale schakel tussen het leerstofaanbod dat de leraar in de klas verzorgt en de resultaten die leerlingen behalen. Wij realiseren ons dat kinderen in Nederland - met 8 uur taalonderwijs per week - al moeite hebben de kerndoelen Nederlandse taal te halen: het behalen van de kerndoelen in 3 uur per week door NTC-leerlingen noodzaakt ons in ieder geval tot het optimaliseren en maximaliseren van de schaarse onderwijstijd en tot het stellen van leerstofprioriteiten.

De feitelijke onderwijstijd *maximaliseren* wij door het treffen van de volgende maatregelen:

- onze locatie voert een actief beleid om onnodig verlies van deze schaarse onderwijstijd tegen te gaan: we zorgen ervoor dat de lessen op tijd beginnen, gaan ordeverstoringen tegen en doen er alles aan om lesuitval te voorkomen. De leertijd breiden we uit door het geven van huiswerk en het afwerken van het contract;
- wij houden de tijd voor niet-onderwijsinhoudelijke zaken – klassenmanagement, administratie, organisatie – tijdens de les zo beperkt mogelijk.

De netto onderwijstijd *optimaliseren* wij door onderwijs op maat en door leerlingen zelfstandig te laten werken. Leerlingen met extra onderwijsbehoeften krijgen zo extra leertijd.

De beperkte tijd die ons ter beschikking staat, noodzaakt ons ook tot het stellen van *prioriteiten* in de aan te bieden leerstof: welke leerstofinhoud moeten zeker wél en welke moeten in mindere mate aan bod komen in onze taallessen. Het hangt vooral ook van het onderwijs in de dagschool af hoe het precieze leerstofaanbod van de leslocatie NTC vorm krijgt (is dat onderwijs bijvoorbeeld zodanig dat voor deelgebieden ook de Nederlandse kerndoelen worden bereikt, dan hoeft de leslocatie NTC aan die deelgebieden veel minder aandacht te besteden).

3.3 Didactisch handelen en pedagogisch klimaat

3.3.1 Omgaan met verschillen

Het bieden van *uitdaging*, *ondersteuning* en *vertrouwen* als onderdeel van het pedagogisch klimaat en didactisch handelen past bij de drie basisvoorwaarden in opvoeding en onderwijs die Stevens noemt: competentie (geloof en plezier in eigen kunnen), de relatie (het gevoel dat mensen je waarderen en met je om willen gaan) en onafhankelijkheid (het gevoel dat je iets kunt ondernemen zonder dat anderen je daarbij moeten helpen). Deze drie kenmerken zijn volgens Stevens basisvoorwaarden voor een actieve, gemotiveerde leerhouding bij de leerlingen.

De komende periode willen wij inzetten op zelfstandig werken en samen werken van leerlingen. Wij willen daarvoor geschikte materialen aanschaffen. En wij willen de leerkracht(en) nader toerusten om zelfstandig en samenwerkend leren te begeleiden.

Binnen onze NTC school hebben we te maken met heterogene groepen. Verschillende jaargroepen zitten bij elkaar, en binnen één jaargroep zijn weer verschillende taalniveaus (NTC-Richting 1 en/of 2). Door middel van gedifferentieerde instructie en goed klassenmanagement proberen we tegemoet te komen aan de verschillen. Klassenmanagement heeft niet alleen tot doel het managen van de groep als geheel, maar het accent ligt op het organiseren van zinvolle leermomenten voor alle kinderen.

Binnen onze school wordt gebruik gemaakt van gedifferentieerde instructie. Dit is een mix van klassikale instructie, instructie in kleinere groepen en individuele instructie. Afhankelijk van de leerdoelstelling vinden er grote of kleine groepsactiviteiten plaats, ofwel er wordt individueel gewerkt. Een aantal activiteiten, zoals b.v. start- activiteiten, mondelinge vaardigheidsactiviteiten en culturele activiteiten, lenen zich goed voor een klassikale instructie, waarna in de verwerkingsfase gedifferentieerd gaat worden.

Factoren die onderdeel uitmaken van ons klassenmanagement zijn: de inrichting van de klas en het stimuleren en faciliteren van het zelfstandig werken en gebruik maken van coöperatieve werkvormen. Voor instructies aan kleinere groepen wordt gebruik gemaakt van de zgn. instructietafel. Deze staat zo opgesteld dat de leerkracht aan een groepje kinderen instructie kan geven, zonder de andere leerlingen te storen. Ook zetten wij tafels zo neer, dat kinderen in groepjes samen kunnen werken. Verder zorgen we ervoor dat leerlingen materialen die ze nodig hebben, makkelijk kunnen pakken, zonder andere kinderen te storen.

Het zelfstandig werken wordt gestimuleerd, zodat de leerkracht rustig instructie kan geven aan andere groepjes. Hiervoor zijn de volgende aspecten onmisbaar:

- Vooraf instructie gericht op het zelfstandig werken (zie informatie directe instructiemodel op website stichting NOB).
- Regels en routines, het nakomen van afgesproken regels is van belang.
- Leerlingen verantwoordelijkheid maken voor eigen leren, dit kan ondermeer door het werken met een taakblad, vooraf aangeven wat leerlingen kunnen doen bij moeilijkheden, leerlingen zelf werk laten controleren, leerlingen laten samenwerken (gebruik van zelfcorrigerende materialen en software is hierbij nuttig).
- Uitdagende betekenisvolle opdrachten, die niet te moeilijk, maar ook niet te makkelijk zijn.
- Een positieve houding van de leerkracht wanneer de kinderen zelf initiatieven en verantwoordelijkheid nemen.

Bij het gebruik maken van coöperatieve werkvormen, werken de leerlingen in kleine groepjes op een gestructureerde manier samen aan één opdracht. Essentieel is dat de opdracht zo wordt geformuleerd dat de leerlingen wel samen móeten werken om succesvol te zijn. Ook hierbij worden weer duidelijke regels gehanteerd.

3.3.2 Interactief taalonderwijs

In de komende vier jaar blijven wij intensief zoeken om zoveel mogelijk gebruik te maken van de recente inzichten op het gebied van interactief taalonderwijs.

Verder maakt NTC-Boekarest reeds gebruik van bestaande sites zoals www.beetjesspellen.nl, www.beterspellen.nl e.a.

3.3.3 Woordenschatonderwijs

Voor NTC kinderen geldt over het algemeen dat ze een kleinere Nederlandse woordenschat hebben, omdat ze minder en in minder verschillende situaties geconfronteerd worden met de Nederlandse taal. Het is van groot belang om in het onderwijsaanbod en didactiek hiermee rekening te houden. Om een taal goed te spreken en te begrijpen is een voldoende kennis van woorden nodig. Dit gaat om het aantal woorden, maar zeker ook over de betekenisaspecten (het concept) van een woord, ook wel diepe woordkennis genoemd. Als er sprake is van tekorten in de woordkennis, zal een leerling minder profiteren van een les. Dit zal tot gevolg hebben dat een kind nog grotere tekorten in woordkennis zal krijgen. Om deze vicieuze cirkel te doorbreken is gerichte aandacht op woordenschatuitbreiding van groot belang. We willen een onderwijssituatie creëren, gericht op het vergroten van het Nederlandse taalaanbod, zowel in kwantiteit als in kwaliteit.

- 1 Leerkracht maakt gebruik van de richtinggevende didactiek van M. Verhallen en hanteert de volgende didactische cyclus :
 - Selecteren/voorbewerken,
 - Semantiseren (uitleggen),
 - Consolideren (oefenen),
 - Controleren.
- 2 Er wordt gewerkt met leermiddelen die voldoen aan de juiste didactiek dat wil o.a. zeggen thematisch geordend, voldoende herhaling en visuele ondersteuning.

- 3 Registratie, de leerkracht registreert de aangeboden thema's en de daar bij behorende woorden, maar gaat ook na of deze lesstof beheerst wordt, dit aan de hand van de toetsen van Taal Actief na 2 woordenschatthema's.
- 4 Er worden woordleerstrategieën aangeleerd zodat leerlingen zichzelf ook nieuwe woorden kunnen aanleren en hun concepten van bekende woorden kunnen uitbreiden.
- 5 Zowel intentionele als incidentele woordleersituaties worden gebruikt.
- 6 De leerkracht heeft kennis van woordenschatonderwijs.
- 7 De mondelinge activiteiten liggen in de lijn van het thema van het woordenschatonderwijs

3.3.4 NTC en ICT

We maken gebruik van www.beterspellen.nl en www.beetjespellen.nl

Elke week komt ook Nieuwsbegrip aan bod.

Volgen de nieuwste inoefen-sites op en geven die door aan de ouders / leerlingen.

3.4 De zorg voor de leerling

3.4.1 Algemeen

Bij ons op school wordt voor de voortgangstoetsing gebruik gemaakt van *methode gebonden toetsing*. Het beoordelen van de prestaties is hierbij vooral een middel, om te zien wat de leerling van de lessen opsteekt om hem bij zijn leerproces optimaal te kunnen ondersteunen. Daarnaast is er sprake van *methode onafhankelijke toetsing* (voorlopig nog CITO). Hierbij ligt de nadruk op de beoordeling van de leerprestaties. Er wordt gekeken of de leerdoelen bereikt zijn tussentijds of aan het einde van een onderwijsperiode. Daarvoor worden bij voorkeur genormeerde toetsen gebruikt zoals de toetsen uit het CITO leerlingvolgsysteem en de AVI-leesttoetsen. De toetsen hebben m.n. een signalerende functie.

Preventieve zorg vindt plaats door de inschatting van de Nederlandse taalvaardigheid van leerlingen. Dit gebeurde nu aan de hand van 3 proeflessen. Er vindt bij binnenkomst met behulp van het intakeformulier (zie bijlage 8) een uitgebreide intake plaats, waarbij de NTC richting van de leerling wordt bepaald. We bespreken deze met de ouders, om wederzijdse verwachtingen op elkaar af te kunnen stemmen. Voor elke NTC richting zijn doelen gesteld en met behulp van signaleringstoetsen wordt in de loop van het leerproces nagegaan welke leerlingen deze doelen niet halen.

Curatieve zorg betreft doorgaans de groep leerlingen die moeite heeft om de vastgestelde doelen te halen. Bijstelling van het programma is dan noodzakelijk. In dat geval verricht de leerkracht nader onderzoek en stelt een handelingsplan op, om dit vervolgens in de klas uit te voeren. Ook kinderen die opvallend hoger presteren dan de norm, krijgen een op onderdelen aangepast programma.

In de zorg voor leerlingen onderscheiden we in het algemeen vier fasen:

- signalering/opsporen van risicoleerlingen;
- diagnostisering/doen van nader onderzoek;
- remediëring/speciale begeleiding;
- evaluatie van die speciale begeleiding.

In de volgende paragrafen volgt een beschrijving van de concretisering van deze fasen bij ons op school.

3.4.2 Signalering

We volgen zo goed mogelijk het volgende toetschema, dat is opgesteld overeenkomstig aanwijzingen in de handleidingen:

Leerstofgebied	Toets	Groep	NTC richting
Taal	Taal voor kleuters	1 en 2	R1, R2,
Taal	Taaltoets alle kinderen	1 t/m 4	R2,
Spelling	Niet werkwoorden	3 t/m 8	R1, R2
	Werkwoorden	7 en 8	R1,R2
Woordenschat	Woordenschattoets	3 en 4	R1,R2
	Leeswoordenschat	5 t/m 8	R1,R2
Technisch lezen	DMT	3 t/m 6 (evt. langer wanneer nodig)	R1, R2
	Brus één minuut leestoets		
	AVI leestoetsen	3 t/m 6 (tot niveau AVI 8 bereikt is)	R1, R2
Begrijpend lezen	Toetsen begrijpend lezen	4 t/m 8	R1, R2

Een methode onafhankelijke toets brengt de opbrengst van het onderwijs in beeld. In de NTC-Boekarest worden de leerlingen getoetst op het niveau waarop hij les krijgt. De kinderen zijn daarin vergelijkbaar met de Nederlandse situatie. NTC Richting 2 kinderen zitten in de NTC-Boekarest op hun niveau en niet op leeftijd waardoor deze leerlingen meestal een toets van één of twee jaar lager afleggen dan hun leeftijd.

3.4.3 Diagnosticering

Wij diagnosticeren de leerlingen die in de Cito-toets op D- of E-niveau presteren.

Taaldomein	Toets	Groep	NTC Richting
Taalontwikkeling	Taaltoets Alle Kinderen	1 t/m 4	R1, R2,
Woordenschat	Taaltoets Alle Kinderen	1 t/m 4	R1, R2,
Technisch lezen	Deelvaardigheden Aanvankelijk lezen, Struiksma en v/d Leij	2 t/m 5	R1, R2
	Klepel	4 t/m 8	R1, R2,
Begrijpend lezen	DLE Toets begrijpend lezen	4 t/m 8	R1, R2
Spelling	PI woorddictee	3 t/m 8	R1, R2

3.4.4 Speciale begeleiding

Voor leerlingen die op D-niveau presteren is het afhankelijk van de uitkomsten van de diagnosticering of de leerkracht besluit om een handelingsplan op te stellen. Voor leerlingen die op E-niveau presteren stelt de leerkracht altijd een handelingsplan op na gesprek met de ouders.

In het handelingsplan staat aangegeven wat de vraagstelling is, welke leerdoelen we stellen voor een vooraf vastgestelde periode, met welke middelen en werkwijzen dit bereikt wordt en hoe we dit organiseren. De uitvoering van dit handelingsplan geschiedt in principe door de leerkracht in de groep. Een handelingsplan bestrijkt in de meeste gevallen een periode van zes weken en kan na evaluatie verlengd worden.

In plaats van (of naast) individuele handelingsplannen werken we als dit mogelijk is ook met handelingsplannen voor een groep(je) leerlingen.

3.4.5 Evaluatie

Systematische toetsing en observatie vinden wij van belang om de ontwikkeling van de kinderen bij te houden en te beoordelen. Door een eventuele aanpassing van het onderwijsprogramma kan dit zo goed mogelijk op het kind worden afgestemd. Voor NTC Richting 1 en 2 speelt de vergelijking met leeftijdgenoten in Nederland een belangrijke rol. De klassikale toetsgegevens verzamelen we in een map per groep.

In het geval dat speciale begeleiding nodig is, kijken we na een van tevoren vastgestelde periode of de speciale begeleiding effect heeft gehad en of voortzetting van speciale begeleiding wenselijk is. Dit kan in bepaalde gevallen in samenspraak gaan met medewerkers van de Stichting NOB. Handelingsplannen worden bewaard in het leerlingenvolgdossier.

Hoofdstuk 4 Ondersteunende processen

4.1 Bestuurlijke organisatie

Het schoolbestuur wil in het algemeen vooral een beleidsbepalend bestuur zijn. Het bestuur wil voorlopig zowel verantwoordelijk zijn voor het lange termijn beleid (strategisch beleid) van de school als voor het korte termijnbeleid (operationeel beleid), echter voor wat betreft dit laatste natuurlijk in nauwe samenwerking met de leerkracht.

Het voornemen blijft om dit laatste binnen de komende jaren geheel over te dragen aan de leerkracht/directeur.

4.2 Financieel beleid

Wij vragen van ouders een bijdrage in de lessen en informeren hen tijdig over de hoogte daarvan. Tijdens het jaarlijkse informatieve oudermoment wordt verantwoording afgelegd over de inkomsten en uitgaven van de school.

4.3 Huisvesting

De school is gehuisvest vanaf het schooljaar 2013 – 2014 enkel in de AISB (American International School of Bucharest). Bulevardul Pipera 196, 077190 Voluntari, Judet Ilfov. www.aisb.ro

4.4 Personeelsbeleid

De doelen van ons personeelsbeleid zijn:

- Het creëren van goede arbeidsvoorwaarden en een duidelijke rechtspositionele basis die zekerheid biedt en perspectieven geeft.
- Het bevorderen van een goede werksfeer en een goed werkklimaat waarin het personeel tot z'n recht komt, zich geaccepteerd en veilig voelt en waar samenwerking bevorderd wordt.
- Komen tot verbetering en optimalisering van de kwaliteit van de arbeid.
- Het realiseren van een effectieve inzet van mensen ten behoeve van de doelstelling van de school: het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs.

De leerkracht wordt, als de financiën het toelaten, in staat gesteld om elk jaar deel te nemen aan de scholingsdagen van de Stichting NOB. De keuze voor de cursussen dienen in relatie te staan met de onderwijskundige ontwikkeling van de school.

Er vindt eens per jaar een functioneringsgesprek plaats met de leerkracht.

4.5 Veiligheidsbeleid

Ouders zijn via de schoolgids op de hoogte gebracht van de klachtenregeling en hoe het meldpunt vertrouwensinspecteur in Nederland bereikt kan worden.

De AISB heeft zijn eigen veiligheidsbeleid m.b.t. het betreden van het schoolterrein, hiervan zijn de ouders op de hoogte.

Ouders zorgen zelf voor vervoer van en naar de leslocaties.

De leerkracht neemt de leerlingen op de AISB persoonlijk over van de dagdocenten (tenzij anders afgesproken). Ouders van elders brengen hun kinderen persoonlijk in de klas.

Tenzij anders afgesproken dienen de leerlingen aan het eind van de les (17.45 uur) te worden opgehaald en is de leerkracht tot dat moment verantwoordelijk voor de leerlingen.

4.6 Oudercontacten

Contacten met ouders zijn erg belangrijk ter ondersteuning van het Nederlands leren. Onze school wil de belangrijke rol die ouders hierbij hebben meer voor het voetlicht brengen.

Omgekeerd is het belangrijk dat ouders weten wat er op school aan bod komt, zodat zij hierop kunnen inspelen. De ouders kunnen ook altijd het wekelijks contract van de kinderen volgen waardoor ze ook van alle doelstellingen van die week op de hoogte zijn. De NTC-school zal minstens één keer per schooljaar verslag doen van de vorderingen aan de ouders. Daarnaast organiseren we als NTC-school jaarlijks tijdens het schooljaar een bijeenkomst met ouders, waarin wij de werkwijze voor het komende schooljaar toelichten.

In dit informatiemoment zal ook het belang van thuis Nederlands spreken naar voren komen, en zullen we tips geven hoe ouders het Nederlands taalaanbod kunnen vergroten. Naar verwachting zal hierdoor bij de kinderen de motivatie toenemen om Nederlands te leren.

Hoofdstuk 5 Integrale zorg voor kwaliteit

In dit hoofdstuk vindt u een algemene beschrijving van ons kwaliteitsbeleid. Dit begint met het stellen van 5 vragen:

- Doet de school de goede dingen?
- Doet de school die dingen goed?
- Hoe weet de school dat?
- Vinden anderen dat ook?
- Wat doet de school met die wetenschap?

Deze vragen hebben wij onszelf ook gesteld.

Het kwaliteitsbeleid valt uiteen in vijf stappen, die hieronder verder worden uitgewerkt: bepalen van de kwaliteit (daarbij hebben we gebruik gemaakt van het zelfevaluatie-instrument van de Stichting NOB), formuleren van prioriteiten, ontwikkelen van een aanpak, uitvoeren en evalueren en borgen van de kwaliteit. In de laatste paragraaf wordt een overzicht gegeven van de beleidsvoornemens van de school. Verbeterplannen spelen een centrale rol in ons kwaliteitsbeleid. In dit hoofdstuk zullen we beschrijven hoe die tot stand komen en hoe wij deze gebruiken, maar de verbeterplannen zelf zult u hier niet aantreffen. Dit zijn aparte werkdocumenten, die ons toelaat om de de verbeter punten waaraan er wordt gewerkt, bij te houden.

Wij zien de zorg voor kwaliteit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Daarom willen we naast de leerkrachten ook de ouders en – niet te vergeten – de kinderen hier nadrukkelijk bij betrekken. Onze ervaring is dat kinderen heel goed in staat zijn om de sterke en zwakke punten van de school te benoemen.

5.1 Bepaling van de kwaliteit (diagnose)

Om te bepalen waar de school staat hebben we gebruik gemaakt van het zelfevaluatieinstrument van de Stichting NOB. Dit houdt in dat in een schema ten aanzien van allerlei aspecten van zowel het onderwijs als management en organisatie wordt aangegeven of deze op orde zijn of verbetering behoeven. In de toekomst willen blijven regelmatig een enquête houden onder de ouders en een inventarisatie maken van de belangrijkste punten die in de functioneringsgesprekken van leerkracht aan de orde zijn gekomen. Verder willen we uit het inspectieverslag de belangrijkste verbeterpunten, ofwel beleidsvoornemens halen.

5.2 Formuleren van prioriteiten en doelen

De volgende stap in ons kwaliteitsbeleid is het maken van keuzes, om goed te kunnen werken aan de kwaliteit is het belangrijk om met elkaar prioriteiten te stellen. De prioriteiten formuleren wij op een SMART-manier in de vorm van concrete doelstellingen. SMART staat voor:

- **Specifiek:** concreet
- **Meetbaar:** evalueerbaar
- **Acceptabel:** instemming van betrokkenen
- **Realistisch:** haalbaar
- **Tijdsgebonden:** gepland in tijd

In het Schoolplan geven wij een overzicht gegeven van de beleidsvoornemens voor de komende 4 jaar (zie schema hoofdstuk 6).

5.3 Borgen van kwaliteit

Bestaande kwaliteit en gerealiseerde verbeteringen moeten worden onderhouden: kwaliteit moet worden geborgd. Het handhaven van de kwaliteit van ons onderwijs wordt bemoeilijkt door de vele bestuurswisselingen waarmee een NTC-school nu eenmaal te maken heeft. Om dit te ondervangen besteden wij extra veel aandacht aan de overdracht van taken aan nieuwe bestuursleden. Zo is er een map waarin alle belangrijke beleidsdocumenten worden verzameld. Nieuwkomers kunnen zich zo eenvoudig inlezen. Verder maken wij gebruik van de volgende middelen om kwaliteit te borgen :

Het bestuur:

De voorzitter zal van iedere vergaderingen de notulen voorzien. Hierin staan de belangrijkste gegevens van de vergaderingen en tevens de besluitenlijst.

De secretaris zal alle notulen en geschrevenen archiveren, zodat voor alle nieuwkomers de dagelijkse gang van zaken makkelijk op te pikken valt. Tevens krijgt de secretaris alle financiële correspondentie in bewaring.

De penningmeester heeft als taak de financiën in de gaten te houden, het bestuur op de hoogte houden van alle financiële ontwikkelingen en zal alle geschreven correspondentie aan de secretaris verschaffen. Deze drie bestuursleden zijn ook verantwoordelijk voor het onderhouden van het gmail-account. De genoemde bestuursleden mogen hun taken in overleg met de andere bestuurleden delegeren aan andere bestuursleden van de school. Deze delegeringen moeten in de besluitenlijst genoemd worden.

De leerkracht:

De leerkracht zal van iedere leerling een rapport bijhouden en deze overdragen aan de ouders indien deze de school verlaten. Tevens moet de leerkracht een geschreven samenvatting meegeven die aangeeft waar de leerling zich bevindt. De leerkracht heeft als plicht om diverse malen per jaar de toetsen af te nemen die genoemd zijn in hoofdstuk 3. Indien er een probleem ontstaat zal de leerkracht naar eigen goeddunken contact opnemen met de ouders. Indien nodig kan hij worden ondersteund door een van de bestuursleden.

Hoofdstuk 6 Samenvattende beleidsvoornemens voor de komende vier jaar

We hebben voor de komende vier jaar (2017 – 2021) een aantal beleidsvoornemens geformuleerd, op het gebied van onderwijs, personeel, financiën en overige terreinen.

Samenvattend schema beleidsvoornemens :

Items	schooljaar 2017/2018	schooljaar 2018/2019	schooljaar 2019/2020	Schooljaar 2020/2021
Uitzoeken naar samenwerking met NRCC over mogelijke sponsoring/garantiebuffer voor NTC-school Boekarest " De Trekvogel "	X			
Werkwijze van het bestuur optimaliseren, financiële en beleidsmatige verantwoording afleggen aan de ouders.	X	X	X	X
Evalueren en bijwerken arbeidsovereenkomst.	X	X	X	X
Loonbeleid evalueren en bijwerken.	X	X	X	X
Financieel meerjarenplan opstellen.	X			
Begroting afstemmen op actualiteit.	X	X	X	X
Toelatingsbeleid NT3			X	X
Nieuwe leermiddelen		X		

BIJLAGEN

- Bijlage 1 Eisen die wet- en regelgeving aan het schoolplan stelt.
- Bijlage 2 Relevante tekstdelen uit de Bekostigingsbeschikking van de Stichting NOB.
- Bijlage 3 Formulier “vaststelling van het schoolplan”
- Bijlage 4 Herzene kerndoelen basisonderwijs Nederlands.
- Bijlage 5 Overzicht tussendoelen beginnende geletterdheid.
- Bijlage 7 Kerndoelen Cultuur.
- Bijlage 8 Intake en planning NTC-onderwijs.
- Bijlage 9 Onderwijskundig rapport.
- Bijlage 10 Handelingsplan.

Bijlage 1 Eisen die wet- en regelgeving aan het schoolplan stelt

De eisen die de overheid aan het schoolplan stelt zijn wettelijk vastgelegd (zie kader). In Nederland moeten alle scholen voor primair onderwijs een schoolplan opstellen. Een schoolplan kan betrekking hebben op meerdere scholen die vallen onder hetzelfde bevoegd gezag en wordt ten minste een keer in de vier jaar door het bevoegd gezag vastgesteld.

In de bekostigingsbeschikking van de Stichting NOB (zie volgende bijlage is opgenomen dat ook Nederlandse scholen in het buitenland over een schoolplan dienen te beschikken. Dit schoolplan moet gebaseerd zijn op het raamschoolplan van de Stichting NOB.

Het schoolplan

(1) Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt gevoerd, en omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het beleid met betrekking tot de bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

Het schoolplan kan op een of meer scholen voor basisonderwijs en een of meer scholen voor ander onderwijs van hetzelfde bevoegd gezag betrekking hebben.

(2) Het onderwijskundig beleid omvat in elk geval de uitwerking van de wettelijke opdrachten voor het onderwijs en van de door het bevoegd gezag in het schoolplan opgenomen eigen opdrachten voor het onderwijs in een onderwijsprogramma. Daarbij worden tevens betrokken de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

(3) Het personeelsbeleid, voor zover dat in het schoolplan tot uitdrukking wordt gebracht, omvat in elk geval maatregelen met betrekking tot het personeel die bijdragen aan de ontwikkeling en de uitvoering van het onderwijskundig beleid.

(4) Het beleid met betrekking tot de bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs omvat in elk geval op welke wijze het bevoegd gezag bewaakt dat die kwaliteit wordt gerealiseerd en vaststelt welke maatregelen ter verbetering van de kwaliteit nodig zijn.

WPO, artikel 12

Naast de eisen van de overheid kan uw school ook zelf eisen en wensen formuleren waaraan het onderwijs moet voldoen. Die eisen en wensen kunnen bijvoorbeeld ingegeven zijn door de visie van het schoolteam op het onderwijs of door de uitgangspunten die zijn gekozen in het schoolbeleid.

Toelichting op de wet- en regelgeving

Onderwijskundig beleid

Onder deze noemer moet het schoolplan beschrijven welke keuzen de school heeft gemaakt ten aanzien van leerstof, werkwijzen, methoden en ontwikkelingsmaterialen. Hierdoor wordt duidelijk of het onderwijsprogramma voldoende rekening houdt met de kerndoelen.

Onder leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften wordt verstaan: leerlingen in achterstandssituaties, leerlingen met Nederlands als tweede taal, leerlingen met leerproblemen, leerlingen met lichamelijke of geestelijke handicaps en hoogbegaafde leerlingen.

Onderwijskundige doelen die de overheid centraal stelt zijn: de kerndoelen, de ononderbroken ontwikkelingsgang, onderwijs op maat, het bestrijden van achterstanden, de opvoeding tot multiculturele burgers en het tegengaan van schoolverzuim.

Personeelsbeleid

Bij de beschrijving van personeelsbeleid moet worden duidelijk gemaakt op welke wijze ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid wordt ondersteund door initiatieven op het gebied van nascholing en begeleiding en de verdeling van de taken en werkzaamheden over het personeel.

Inrichting van kwaliteitszorg

Het systeem van kwaliteitszorg van een NTC school dient ertoe de vinger aan de pols te houden:

- werkt de leerkracht doelgericht en systematisch aan het realiseren van de wettelijke doelen en van de schooleigen doelen en uitgangspunten (missie);
- werkt de leerkracht met opsporingsmiddelen die kwaliteitsgebreken signaleren in het onderwijsleerproces (leerstofaanbod, pedagogisch-didactisch handelen, leerlingen-zorg, leertijd) en/of in ondersteunende, faciliterende processen (financieel beleid, huisvesting, externe contacten, oudercontacten);
- werkt de leerkracht doelgericht en systematisch aan het wegwerken van opgespoorde kwaliteitsgebreken in het onderwijsleerproces en/of in ondersteunende processen;
- werkt de leerkracht doelgericht en systematisch aan het voorkomen van kwaliteitsgebreken;
- werkt de leerkracht doelgericht aan het realiseren van leerlingprestaties die ten minste het niveau hebben dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht;
- werkt de leerkracht methodisch in zijn pogingen eenmaal bereikte hogere kwaliteitsniveaus daadwerkelijk op peil te houden en te continueren.

De wetgever noemt drie deelprocessen die bij dit ‘vinger aan de pols houden’ van belang zijn: het bepalen, het verbeteren en het bewaken van kwaliteit. Maar eenmaal bereikte hogere kwaliteit moet ook worden vastgehouden en - ondanks alle wisselingen - zeker worden gesteld om continuïteit te verkrijgen. Dit vierde deelproces wordt het borgen van kwaliteit genoemd.

Bijlage 2 Relevante tekstdelen uit de Bekostigingsbeschikking van de Stichting NOB

Artikel 1 Taakomschrijving van de stichting

De Stichting NOB is belast met het beheer van door de overheid geheel of gedeeltelijk bekostigde activiteiten en voorzieningen van Nederlands onderwijs in het buitenland:

- a. het ondersteunen en instandhouden van Nederlandse onderwijsvoorzieningen in het buitenland. Het onderwijs kan worden verzorgd in Nederlandse scholen of Nederlandse afdelingen van nationale of internationale scholen in het buitenland, dan wel in een lespuntlocatie in het buitenland;
- b. het ondersteunen van de totstandkoming en de uitvoering van onderwijs op afstand via schriftelijke, telefonische en elektronische media.

Artikel 2 Doelgroep van de stichting

1. De in artikel 1 genoemde activiteiten zijn primair bedoeld voor Nederlandse staatsburgers die in het buitenland verkeren, met het oog op terugkeer in en aansluiting bij het onderwijs in Nederland.
2. De activiteiten bedoeld in artikel 1 sub a en b zijn in beginsel gericht op hetzij basisonderwijs: kinderen in de leeftijdsgroep van 4 tot en met 14 jaar, hetzij voortgezet onderwijs: kinderen in de leeftijdsgroep van 12 tot en met 18 jaar.
3. De stichting draagt zorg voor toegankelijkheid van de onderwijsvoorzieningen voor leerlingen met de Belgische nationaliteit, mits deze Nederlandstalig zijn.

Artikel 4 Aansluiting op Nederlands onderwijs

1. De activiteiten van de stichting zijn erop gericht zoveel als mogelijk de aansluiting tussen het onderwijs in het buitenland en het onderwijs in Nederland te garanderen. Aan rapporten, diploma's en getuigschriften verstrekt door de scholen in het buitenland dienen zoveel mogelijk dezelfde rechten verbonden te zijn als wanneer die rapporten, diploma's en getuigschriften zouden zijn verworven aan een uit de openbare kas bekostigde school in Nederland.
2. Teneinde de aansluiting te bevorderen werkt de stichting met een raamschoolplan/raamschoolgids voor het volledig basisonderwijs dan wel het onderwijs in de Nederlandse Taal en Cultuur dat zoveel mogelijk is afgestemd op de in Nederland geldende voorschriften.
3. Aan docenten verbonden aan scholen voor Nederlands onderwijs in het buitenland worden dezelfde eisen van bevoegdheid gesteld als in vergelijkbare gevallen onder de Nederlandse onderwijswetgeving. Ontheffing dan wel gedeeltelijke ontheffing kan worden verleend door de inspectie van het onderwijs.

Bekostigingsbeschikking Stichting NOB, 9 juli 1999

Bijlage 3 Formulier "vaststelling van schoolplan"

FORMULIER "Vaststelling van schoolplan"

School: _____

Adres: _____

Postcode/plaats/land: _____

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het

van _____ tot _____ (datum) *)

geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

_____ plaats, land

_____ datum

_____ handtekening

_____ naam

_____ functie

*) maximaal vier jaar

Bijlage 4 Herziene kerndoelen basisonderwijs Nederlands

Kerndoelen zijn streefdoelen. Ze geven aan wat iedere school in elk geval nastreeft bij leerlingen. Daarbij kunnen drie kanttekeningen geplaatst worden.

In de eerste plaats omschrijven de doelen het eind van een leerproces, niet de wijze waarop ze bereikt worden. Met andere woorden, kerndoelen doen geen uitspraken over didactiek. Gezien het karakter van het basisonderwijs dienen leraren een beroep te doen op de natuurlijke nieuwsgierigheid en de behoefte aan ontwikkeling en communicatie van kinderen, en deze te stimuleren. Door een gestructureerd en interactief onderwijsaanbod, vormen van ontdekkend onderwijs, interessante thema's en activiteiten worden kinderen uitgedaagd in hun ontwikkeling.

In de tweede plaats dienen inhouden en doelen zo veel mogelijk op elkaar te worden afgestemd, verbinding te hebben met het dagelijks leven en in samenhang te worden aangeboden.

In de derde plaats dient er aandacht te worden besteed aan doelen die voor alle leergebieden van belang zijn: goede werkhouding, gebruik van leerstrategieën, reflectie op eigen handelen en leren, uitdrukken van eigen gedachten en gevoelens, respectvol luisteren en kritiseren van anderen, verwerven en verwerken van informatie, ontwikkelen van zelfvertrouwen, respectvol en verantwoordelijk omgaan met elkaar, zorg voor en waardering van de leefomgeving.

Karakteristiek

Taalonderwijs is van belang omdat de rol van taal bij het verwerven van inhouden en vaardigheden in alle leergebieden (en de transfer daartussen) evident is. Het onderwijs in Nederlands als tweede taal heeft dat besef de laatste jaren sterk doen groeien. Taalonderwijs is dus van belang voor het succes dat kinderen in het onderwijs zullen hebben en voor de plaats die ze in de maatschappij zullen innemen.

Daarnaast heeft taal een sociale functie. Kinderen dienen hun taalvaardigheid te ontwikkelen, omdat ze die nu en straks in de maatschappij hard nodig hebben. Dat houdt onder meer in dat het onderwijs waar mogelijk uitgaat van communicatieve situaties: levensechte en boeiende leesteksten, gesprekken over onderwerpen die kinderen bezig houden, een echte correspondentie met kinderen van andere scholen.

Taalverwerving en -onderwijs verlopen als het ware in cirkels: het gaat vaak om dezelfde inhouden, maar de complexiteit en de mate van beheersing nemen toe. Anders gezegd: het onderwijs in Nederlandse taal is er op gericht dat kinderen in de beheersing van deze taal in en buiten school steeds competentere taalgebruikers worden. Die competenties zijn te typeren in vier trefwoorden¹: kopiëren, beschrijven, structureren en beoordelen. Die zijn niet zonder meer tot formuleringen in kerndoelen te verwerken, omdat het vaak gaat om een combinatie van competenties.

Met 'kopiëren' wordt bedoeld: zo letterlijk mogelijk een handeling nadoen (overschrijven van het bord bijvoorbeeld).

'Beschrijven' is op eigen wijze (in eigen woorden) toepassen van een vaardigheid. Dat kan inhouden: verslag uitbrengen, informatie geven of vragen.

'Structureren' houdt in: op eigen manieren ordening aanbrengen.

'Beoordelen' is reflectie op mogelijkheden, evalueren.

In het aanbod neemt de schriftelijke taalvaardigheid een belangrijke plaats in. 'Geletterdheid' veronderstelt meer dan alleen de techniek van lezen en schrijven. Ook inzicht in de maatschappelijke functie ervan en een positieve attitude maken er deel van uit. Deze ontwikkeling begint eigenlijk al voor de basisschool, bij voorlezen en vertellen in het gezin, en wordt verder ontwikkeld in alle groepen.

Ook al is de ontwikkeling van de schriftelijke taalvaardigheid van belang, de ontwikkeling van de mondelinge taalvaardigheid verdient blijvende aandacht. Uitbreiding van de woordenschat, aandacht voor taal en denken, toepassen van luisterstrategieën, voorlezen en vertellen: het zijn activiteiten die de mondelinge taalvaardigheid verder ontwikkelen, maar daarnaast voorwaardelijk zijn voor het schriftelijk domein.

¹ In navolging van de Vlaamse eindtermen voor lager onderwijs.

Beschouwing van taal en taalgebruik geeft kinderen 'gereedschappen' om over taal te praten en na te denken. Traditioneel ging het hierbij om grammatica, soms ook om de beschouwing van interessante

taalverschijnselen. Tegenwoordig denkt men hierbij vooral aan inzicht in eigen en andermans taalgebruikstrategieën, zodat een kind leert deze steeds bewuster en doelgerichter in te zetten. Naast aandacht voor taal als systeem is er ook reflectie op taalgebruik. Taalbeschouwing dient geen op zichzelf staand onderdeel te vormen, maar geïntegreerd te worden met (onderdelen uit) de overige domeinen.

Het zal duidelijk zijn dat onderwijs in Nederlands als tweede taal vaak een wat ander karakter heeft dan Nederlands als eerste taal: de beginsituatie van de leerlingen is anders, de didactiek verschilt, het aanbod is soms anders gefaseerd, er ligt meer nadruk op woordenschatuitbreiding. Maar voor alle leerlingen gelden in feite dezelfde doelen en hetzelfde aanbod. Veel van oorsprong autochtone kinderen die in achterstandssituaties opgroeien zijn ook gebaat bij didactische inzichten die door ervaring met onderwijs aan allochtone kinderen scherper zijn geworden. Eén van die inzichten is, dat taal in alle vakken een cruciale rol speelt bij het verwerven van kennis en vaardigheden in die 'andere vakken'.

Kerdoelen

Mondeling taalonderwijs

- 1 De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.
- 2 De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.
- 3 De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

Schriftelijk taalonderwijs

- 4 De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen.
- 5 De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies, zoals: informeren, instrueren, overtuigen of plezier verschaffen.
- 6 De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het lezen van school- en studieteksten en andere instructieve teksten, bij systematisch geordende bronnen, waaronder digitale.
- 7 De leerlingen leren informatie en meningen te vergelijken en te beoordelen in verschillende teksten.
- 8 De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het schrijven van een brief, een verslag, een formulier of een werkstuk. Zij besteden daarbij aandacht aan zinsbouw, correcte spelling, een leesbaar handschrift, bladspiegel, eventueel beeldende elementen en kleur.
- 9 De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.

Taalbeschouwing, waaronder strategieën

- 10 De leerlingen leren bij de doelen onder 'mondeling taalonderwijs' en 'schriftelijk taalonderwijs' strategieën te herkennen, te verwoorden, te gebruiken en te beoordelen.
- 11 De leerlingen leren een aantal taalkundige principes en regels. Zij kunnen in een zin het onderwerp, het werkwoordelijk gezegde en delen van dat gezegde onderscheiden. De leerlingen kennen:
 - regels voor het spellen van werkwoorden;
 - regels voor het spellen van andere woorden dan werkwoorden;
 - regels voor het gebruik van leestekens.
- 12 De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.

Bijlage 5 Overzicht tussendoelen beginnende geletterdheid

1. Boekoriëntatie

1. Kinderen begrijpen dat illustraties en tekst samen een verhaal vertellen.
2. Ze weten dat boeken worden gelezen van voor naar achter, bladzijden van boven naar beneden en regels van links naar rechts.
3. Ze weten dat verhalen een opbouw hebben.
4. Ze kunnen aan de hand van de omslag van een boek de inhoud van het boek al enigszins voorspellen.
5. Kinderen weten dat je vragen over een boek kunt stellen. Deze vragen helpen je om goed naar het verhaal te luisteren en te letten op de illustraties.

2. Verhaalbegrip

1. Kinderen begrijpen de taal van voorleesboeken. Ze zijn in staat om conclusies te trekken naar aanleiding van een voorgelezen verhaal. Halverwege kunnen ze voorspellingen doen over het verdere verloop van het verhaal.
2. Kinderen weten dat de meeste verhalen zijn opgebouwd uit een situatieschets en een episode. Een situatieschets geeft informatie over de hoofdpersonen, de plaats en tijd van handeling. In een episode doet zich een bepaald probleem voor dat vervolgens wordt opgelost.
3. Kinderen kunnen een voorgelezen verhaal naspelen terwijl de leerkracht vertelt.
4. Kinderen kunnen een voorgelezen verhaal navertellen, aanvankelijk met steun van illustraties.
5. Kinderen kunnen een voorgelezen verhaal navertellen zonder gebruik te hoeven maken van illustraties.

3. Functies van geschreven taal

1. Kinderen weten dat geschreven taalproducten zoals briefjes, brieven, boeken en tijdschriften een communicatief doel hebben.
2. Kinderen weten dat symbolen zoals logo's en pictogrammen verwijzen naar taalhandelingen.
3. Kinderen zijn zich bewust van het permanente karakter van geschreven taal.
4. Kinderen weten dat tekenen en tekens produceren mogelijkheden bieden tot communicatie.
5. Kinderen weten wanneer er sprake is van de taalhandelingen 'lezen' en 'schrijven'. Ze kennen het onderscheid tussen 'lezen' en 'schrijven'.

4. Relatie tussen gesproken en geschreven taal

1. Kinderen weten dat gesproken woorden kunnen worden vastgelegd, op papier en met audio/visuele middelen.
2. Kinderen weten dat geschreven woorden kunnen worden uitgesproken.
3. Kinderen kunnen woorden als globale eenheden lezen en schrijven. Voorbeelden: de eigen naam en namen van voor het kind belangrijke personen/dingen, logo's en merknamen.

5. Taalbewustzijn

1. Kinderen kunnen woorden in zinnen onderscheiden.
2. Kinderen kunnen onderscheid maken tussen de vorm en betekenis van woorden.
3. Kinderen kunnen woorden in klankgroepen verdelen zoals bij kin-der-wa-gen.
4. Kinderen kunnen reageren op en spelen met bepaalde klankpatronen in woorden; eerst door eindrijm ("Pan rijmt op Jan") en later met behulp van beginrijm ("Kees en Kim beginnen allebei met k").
5. Kinderen kunnen fonemen als de kleinste klankeenheden in woorden onderscheiden, zoals bij p-e-n.

6. Alfabetisch principe

1. Kinderen ontdekken dat woorden zijn opgebouwd uit klanken en dat letters met die klanken corresponderen en leggen de foneem-grafeemkoppeling.
2. Kinderen kunnen door de foneem-grafeemkoppeling woorden die ze nog niet eerder hebben gezien, lezen en schrijven.

7. Functioneel ‘schrijven’ en ‘lezen’
 1. Kinderen schrijven functionele teksten, zoals lijstjes, briefjes, opschriften en verhaaltjes.
 2. Kinderen lezen zelfstandig prentenboeken en eigen en andermans teksten.
8. Technisch lezen en schrijven, start
 1. Kinderen kennen de meeste letters; ze kunnen de letters fonetisch benoemen.
 2. Kinderen kunnen klankzuivere (km-, mk- en mkm-)woorden ontsleutelen zonder eerst de afzonderlijke letters te verklanken.
 3. Kinderen kunnen klankzuivere woorden schrijven.
9. Technisch lezen en schrijven, vervolg
 1. Kinderen lezen en spellen klankzuivere woorden (van het type mmkm, mkmm en mmkmm).
 2. Kinderen lezen korte woorden met afwijkende spellingpatronen en meerlettergrepige woorden.
 3. Kinderen maken gebruik van een breed scala van woordidentificatietechnieken.
 4. Kinderen herkennen woorden steeds meer automatisch.
10. Begrijpend lezen en schrijven
 1. Kinderen tonen belangstelling voor verhalende en informatieve teksten en boeken en zijn ook gemotiveerd die zelfstandig te lezen.
 2. Kinderen begrijpen eenvoudige verhalende en informatieve teksten.
 3. Kinderen gebruiken geschreven taal als een communicatiemiddel.

Bijlage 6 Overzicht Tussendoelen gevorderde geletterdheid

De tussendoelen gevorderde geletterdheid (groep 4-8) zijn -net als de tussendoelen beginnende geletterdheid- door het Expertisecentrum Nederlands ontwikkeld.

Toelichting

In de tussendoelen gevorderde geletterdheid wordt aan de volgende acht leerlijnen aandacht worden besteed. (De leerlijnen moeten overigens wel weer in samenhang met elkaar worden gezien):

- leerlijn 1: lees- en schrijfmotivatie
- leerlijn 2: technisch lezen
- leerlijn 3: spelling en interpunctie
- leerlijn 4: begrijpend lezen
- leerlijn 5: strategisch schrijven
- leerlijn 6: informatieverwerking
- leerlijn 7: leeswoordenschat
- leerlijn 8: reflectie op geschreven taal

Hieronder zijn de leerlijnen uitgewerkt:

leerlijn 1: Lees- en schrijfmotivatie

Middenbouw

- 1.1. Kinderen zijn intrinsiek gemotiveerd voor lezen en schrijven.
- 1.2. Ze beschouwen lezen en schrijven als dagelijkse routines
- 1.3. Ze zien geschreven taal als communicatiemiddel
- 1.4. Ze hanteren geschreven taal als middel voor informatieverwerving.
- 1.5. Ze ervaren geschreven taal als expressiemiddel.

Bovenbouw

- 1.6. Kinderen waarderen bestaande werken op het terrein van fictie.
- 1.7. Ze waarderen bestaande werken op het terrein van non-fictie.
- 1.8. Ze waarderen bestaande werken op het terrein van poëzie.
- 1.9. Ze hebben een positief zelfbeeld tegenover het gebruik van geschreven taal.
- 1.10. Ze onderkennen het persoonlijk en maatschappelijk belang van geletterdheid.

leerlijn 2: Technisch lezen

Midden- en bovenbouw

De leerlingen gebruiken verschillende technieken om woorden snel en nauwkeurig te herkennen.

- 2.1. Ze herkennen lettercombinaties en spellingpatronen.
- 2.2. Ze herkennen lettergrepen in geschreven woorden.
- 2.3. Ze herkennen het unieke letterpatroon van (leen)woorden.
- 2.4. Ze maken gebruik van de betekenis van een woord.
- 2.5. Ze maken gebruik van de context van een woord.

De leerlingen gebruiken verschillende technieken om een tekst goed voor te lezen:

- 2.6. Ze gebruiken leestekens op de juiste wijze.
- 2.7. Ze lezen groepen van woorden als een geheel.
- 2.8. Ze lezen een tekst met het juiste dynamische en melodisch accent.
- 2.9. Ze lezen een tekst in het juiste tempo en zonder spellinguitspraak.
- 2.10. Ze houden bij het voorlezen rekening met het lesdoel en met het publiek.

leerlijn 3: Spelling en interpunctie

Middenbouw

- 3.1. Kinderen zijn in staat klankzuivere woorden correct te spellen.
- 3.2. Ze kennen de spelling van woorden met homofonen (ei-ij, au-ou, g-ch)
- 3.3. Ze passen de gelijkvormigheidregel toe (hond-honden, kast-kastje)
- 3.4. Ze passen de analogieregel toe (hij zoekt, hij vindt)
- 3.5. Ze kunnen eenvoudige interpunctie duiden en toepassen: gebruik hoofdletters, punt, vraagteken en uitroepetekens.
- 3.6. Ze kunnen hun spelling- en interpunctiefouten onderkennen en corrigeren.

Bovenbouw

- 3.7. Kinderen zijn in staat lange, geleden woorden en woordsamenstellingen te spellen (geleidelijk, ademhaling, voetbalwedstrijd)
- 3.8. Ze beheersen de regels van de werkwoordspelling (hij verwachtte, de verwachte brief)
- 3.9. Ze zijn redelijk in staat leenwoorden correct te spellen (politie, liter, computer).
- 3.10. Ze kunnen complexe interpunctie duiden en toepassen: komma, puntkomma, dubbele punt, aanhalingstekens en haakjes.
- 3.11. Ze zijn in staat om zelfstandig hun spelling- en interpunctiefouten te onderkennen en te corrigeren.
- 3.12. Ze ontwikkelen een attitude voor correct schriftelijk taalgebruik.

leerlijn 4: Begrijpend lezen

Middenbouw

De leerlingen lezen eenvoudige teksten die verhalend, informatief, directief, beschouwend en argumentatief van aard zijn met begrip en voeren daarbij de volgende leesstrategieën uit:

- 4.1. Ze bepalen het thema van een tekst en activeren hun eigen kennis over het thema.
- 4.2. Ze koppelen verwijswaarden aan antecedenten.
- 4.3. Ze lossen het probleem van een moeilijke zin (of zinnen) op.
- 4.4. Ze voorspellen de volgende informatie in een tekst.
- 4.5. Ze leiden informatie af uit een tekst.
- 4.6. Ze onderscheiden verschillende soorten teksten zoals verhalende, informatieve, directieve, beschouwende en argumentatieve teksten.
- 4.7. Ze herkennen de structuur van verhalende teksten.

Bovenbouw

De leerlingen lezen minder eenvoudige teksten die verhalend, informatief, directief, beschouwend of argumentatief van aard zijn met begrip en voeren daarbij de volgende leesstrategieën uit:

- 4.8. Ze zoeken, selecteren en verwerken op een doelbewuste en efficiënte manier informatie uit verschillende bronnen.
- 4.9. Ze leiden betekenisrelaties tussen zinnen en alinea's en herkennen inconsistenties.
- 4.10. Ze stellen zelf vragen tijdens het lezen.
- 4.11. Ze bepalen de hoofdgedachte van een tekst en maken een samenvatting.
- 4.12. Ze herkennen de structuur van verschillende soorten teksten.
- 4.13. Ze plannen, sturen, bewaken en controleren hun eigen leesgedrag.
- 4.14. Ze beoordelen teksten op hun waarde.

leerlijn 5: Strategisch schrijven

Middenbouw

- 5.1. De kinderen schrijven korte teksten, zoals antwoorden op vragen, berichten en afspraken en langere teksten, zoals verhalende en informatieve teksten.
- 5.2. Ze kennen kenmerken van verhalende, informatieve, directieve, beschouwende en argumentatieve teksten.
- 5.3. Ze durven te schrijven en hebben er plezier.

- 5.4. Ze stellen het onderwerp vast en zijn zich bewust van het schrijfdoel en het lezerspubliek.
- 5.5. Ze verzamelen informatie uit enkele bronnen die beschikbaar zijn.
- 5.6. Ze ordenen de gevonden informatie in de tijd.
- 5.7. Ze kiezen de geschikte woorden en formuleren hun gedachten en gevoelens in enkelvoudige zinnen.
- 5.8. Ze schrijven korte teksten met de juiste spelling en interpunctie.
- 5.9. Ze lezen hun geschreven tekst na en reviseren die met hulp van anderen.
- 5.10. Ze kunnen opmerkingen maken bij hun eigen teksten.

Bovenbouw

- 5.11. De kinderen schrijven allerlei soorten teksten, waaronder verhalende, informatieve, directieve, beschouwende en argumentatieve teksten.
- 5.12. Ze herkennen en gebruiken enkele kenmerken van verhalende, informatieve, directieve, beschouwende en argumentatieve teksten.
- 5.13. Ze stellen het schrijfdoel en het lezerspubliek van tevoren vast.
- 5.14. Ze verzamelen informatie uit verschillende soorten bronnen.
- 5.15. Ze ordenen vooraf de gevonden informatie.
- 5.16. Ze kiezen de juiste woorden en formuleren hun gedachten en gevoelens in enkelvoudige en samengestelde zinnen.
- 5.17. Ze schrijven langere teksten met de juiste spelling en lay-out.
- 5.18. Ze besteden aandacht aan de vormgeving en de lay-out.
- 5.19. Ze lezen hun geschreven tekst na en reviseren die zelfstandig.
- 5.20. Ze reflecteren op het schrijfproduct en op het schrijfproces.

leerlijn 6: Informatieverwerking

Middenbouw

- 6.1. De kinderen zoeken snel woorden op, die alfabetisch zijn geordend.
- 6.2. Ze kennen de functie en opzet van verschillende informatiebronnen, zoals woordenboeken, telefoonboeken, jeugdtijdschriften, schoolkranten en internet.
- 6.3. Ze zoeken de gewenste informatie op in verschillende informatiebronnen, zoals woordenboeken, telefoonboeken, jeugdtijdschriften, schoolkranten en internet.
- 6.4. Ze zoeken in een documentatiecentrum of schoolbibliotheek een boek of ander materiaal op een efficiënte wijze op met behulp van een trefwoordenlijst of de computer.
- 6.5. Ze herlezen een tekst of delen van een tekst als dat nodig is.
- 6.6. Ze stellen zichzelf relevante vragen voor en na het lezen van een tekst.

Bovenbouw

- 6.7. De kinderen kennen de betekenis en functie van verschillende informatiebronnen, zoals woordenboeken, encyclopedieën, week- en dagbladen, tijdschriften, spoorboeken, reisgidsen, atlassen en internet.
- 6.8. Ze zoeken de gewenste informatie op in verschillende informatiebronnen, zoals woordenboeken, encyclopedieën, week- en dagbladen, tijdschriften, spoorboeken, reisgidsen, atlassen en internet.
- 6.9. Ze zoeken in een openbare bibliotheek boeken of andere materialen op een efficiënte wijze op met behulp van een computer.
- 6.10. Ze maken een schema, uittreksel of samenvatting van een verhalende of informatieve tekst.
- 6.11. Ze stellen zichzelf relevante vragen voor, tijdens en na het lezen van een tekst.

leerlijn 7: Leeswoordenschat

Middenbouw

- 7.1. Kinderen breiden hun conceptuele netwerken uit, zodat diepe woordbetekenissen ontstaan.
- 7.2. Ze maken onderscheid tussen vorm- en betekenisaspecten van woorden.
- 7.3. Ze kunnen eenvoudig figuratief taalgebruik interpreteren.
- 7.4. Ze zijn in staat strategieën toe te passen voor het afleiden van de betekenis van woorden uit de tekst.
- 7.5. Ze zijn in staat strategieën toe te passen voor het onthouden van nieuwe woorden.

Bovenbouw

- 7.6. Kinderen weten dat woorden onderschikkende en bovenschikkende betekenisrelaties kunnen hebben.
- 7.7. Ze weten dat woordparen betekenisrelaties kunnen hebben, zoals tegenstelling en synoniem.
- 7.8. Ze passen figuratief taalgebruik zelf toe.
- 7.9. Ze kunnen zelfstandig nieuwe woordbetekenissen afleiden en onthouden.
- 7.10. Ze weten hoe ze woorden kunnen opzoeken in naslagwerken (woordenboek, encyclopedie).

leerlijn 8: Reflectie op geschreven taal

Middenbouw

- 8.1. Kinderen weten dat uiteenlopende tekstgenres verschillende functies hebben.
- 8.2. Ze hebben zicht op de processen van schriftelijk taalgebruik.
- 8.3. Ze maken onderscheid tussen woordsoorten.
- 8.4. Ze kennen de afgrenzing van een zin.
- 8.5. Ze kennen de globale structuur van verhalen en informatieve teksten.

Bovenbouw

- 8.6. Kinderen zijn in staat qua functie en structuur onderscheid te maken tussen verhalende, informatieve, argumentatieve, directieve en expressieve teksten.
- 8.7. Ze zijn in staat om verbuiging van naamwoorden en vervoeging van werkwoorden te interpreteren en toe te passen.
- 8.8. Ze beheersen basale grammaticale begrippen, zoals onderwerp, gezegde en persoonsvorm.
- 8.9. Ze maken het onderscheid tussen formeel en informeel gebruik van geschreven taal.
- 8.10. Ze begrijpen dat de geschreven taalcode is gebaseerd op de standaardtaal.

Verwijzingen

[dot]

Bron: Cor Aarnoutse en Ludo Verhoeven (red.)(2003): Tussendoelen gevorderde geletterdheid. Leerlijnen voor groep 4 tot en met 8. Expertisecentrum Nederlands

<http://www.kun.nl/en> (website Expertisecentrum Nederlands voor meer informatie)
dot]

Zie ook

- [Informatieverwerving of informatieverwerking](#)
- [Leeswoordenschat](#)
- [Schrijven](#)
- [Taalbeschouwing/taalbeschouwingsonderwijs](#)

Boeken

- Tussendoelen gevorderde geletterdheid. Leerlijnen voor groep 4 tot en met 8. (2003)
Auteurs: Aarnoutse, C. Verhoeven, L.
Uitgever: Expertisecentrum Nederlands, Nijmegen
ISBN: 9055542407

Bijlage 7 Kerndoelen Cultuur

Hierna volgen de relevante kerndoelen voor het onderwijs in de Nederlandse Cultuur, zoals voorgeschreven. Aangehouden is de officiële nummering van kerndoelen.

Mens en samenleving

35. De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument.
36. De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger.
38. De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen.

Ruimte

47. De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.
48. Kinderen leren over de maatregelen die in Nederland genomen worden / werden om bewoning van door water bedreigde gebieden mogelijk te maken.
50. De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland.

Tijd

53. De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis.

Kerninhouden Nederlandse cultuur voor het NTC onderwijs

Toelichting

De hieronder vermelde kerninhouden zijn niet voorschrijvend bedoeld, maar bij wijze van richtlijn. Als NTC-scholen expliciet aandacht besteden aan cultuur, moeten hiervoor doelstellingen worden geformuleerd en lesinhouden worden aangegeven.

De beschikbare tijd is een belangrijke factor bij de invulling van de cultuurcomponent. Op de meeste NTC-scholen is geen of weinig tijd beschikbaar. Afhankelijk van de beschikbare tijd kunnen de domeinen meer of minder aandacht krijgen.

Kerninhouden Nederlandse cultuur

Algemene doelstelling

De lessen Nederlandse cultuur beogen het in stand houden en versterken van de verbondenheid met de Nederlandse cultuur, om een succesvolle terugkeer naar Nederland te bevorderen. De lessen Nederlandse cultuur worden gegeven ter ondersteuning van en als aanvulling op de Nederlandse taallessen.

We onderscheiden de domeinen:

- festiviteiten, feestdagen, gebruiken en gewoontes;
- jeugdcultuur en actuele ontwikkelingen;
- Nederlandkunde.

De domeinen worden geïntegreerd en in onderlinge samenhang aangeboden, en zo veel mogelijk ook in samenhang met de Nederlandse taallessen.

Kerninhouden per domein:

Domein festiviteiten, feestdagen, gebruiken en gewoontes:

Leerlingen hebben kennis van en doen ervaringen op met typisch Nederlandse festiviteiten, feestdagen, gebruiken en gewoontes.

Domein jeugdcultuur en actuele ontwikkelingen:

Leerlingen zijn op de hoogte van actuele ontwikkelingen en de jeugdcultuur in Nederland.

Domein Nederlandkunde:

Leerlingen hebben kennis van de Nederlandse samenleving, vanuit historisch en (sociaal-) geografisch perspectief.

Uitwerking in leerstofaanbod:

Domein festiviteiten, feestdagen, gebruiken en gewoontes:

Voor alle groepen wordt de jaarlijkse cyclus van feestdagen doorlopen, waarbij in ieder geval aandacht is voor Koninginnedag en Sinterklaas. Jaarlijks worden daarnaast andere feestdagen benadrukt, zoals carnaval, vader- en moederdag, Pasen, Kerst, enz.

Incidenteel (als daartoe aanleiding is) worden typisch Nederlandse evenementen belicht, zoals bijvoorbeeld de Elfstedentocht, Lullak, St. Maarten.

Domein jeugdcultuur en actuele ontwikkelingen:

Voor alle groepen:

- lezen van en spreken over Nederlandse kinder- en jeugdtijdschriften
- uitwisselen van persoonlijke ervaringen na contact met Nederland (bezoeken, visite, vakanties)

Groep 3 t/m 8:

- contacten met kinderen in Nederland per post/e-mail/Internet
- lezen van en spreken over Nederlandse tijdschriften, krantenberichten, websites, enz.
- de inhouden aan de orde laten komen in verwerkingsopdrachten

Domein Nederlandkunde:

Voor alle groepen:

In alle groepen vormen de inhouden van dit domein een aanvulling (op het gebied van Nederlandse begrippen en de Nederlandse situatie) op het onderwijs dat in de dagschool al aan de orde komt bij de lessen aardrijkskunde, geschiedenis en andere onderwerpen op het gebied van 'mens en maatschappij'.

Groep 1 t/m 4:

- Onderwerpen 'mens en maatschappij' (waaronder aardrijkskunde en geschiedenis) die op de dagschool aan de orde komen, met Nederlandse begrippen en aanvulling op de Nederlandse situatie, zie hierboven.
- Jaarlijks wordt in ieder geval één seizoen behandeld.

Groep 5/6:

- Onderwerpen die in de dagschool aan de orde komen, met Nederlandse begrippen en aanvulling op de Nederlandse situatie, zie hierboven.
- De kinderen nemen kennis van specifieke sociaal-geografische en geschiedkundige kenmerken van de stad en/of regio waar men in Nederland (familie)banden mee heeft.

Groep 7/8:

- Onderwerpen ‘mens en maatschappij’ (waaronder aardrijkskunde en geschiedenis) die op de dagschool aan de orde komen, met Nederlandse begrippen en aanvulling op de Nederlandse situatie, zie hierboven.
- De leerstof van het vakgebied aardrijkskunde voor groep 6: Nederland.
- Onderdelen van de leerstof geschiedenis specifiek gericht op Nederland, waaronder in ieder geval ontdekkingsreizen en expansie (de Gouden Eeuw), het Koninkrijk na 1815, de Tweede Wereldoorlog en de hedendaagse maatschappij.

Bijlage 8 Intake en planning NTC-onderwijs

Naam leerling	
Datum inschrijving	
Geboortedatum	

Informatie ouders	
1 ^e taal moeder	
1 ^e taal vader	
Taal leerling 1 ^e taal/2 ^e taal, etc Globaal niveau per taal	
Verwachte verblijfsduur ouders	
Verwachtingen ouders NTC-onderwijs	
[Medische] bijzonderheden	

Informatie voorgaande scholen	
Naam/plaats/land(en)	
Groep/Level/Niveau	

Informatie lokale school	
Naam/plaats school	
Groep/Level	
Schooltijden	
Instructietalen	
Didactisch niveau: taalonderwijs Lezen Spelling Overige vakken	

Sociale omgang leeftijdgenoten	
--------------------------------	--

Toetsen

Taaldomein	Toets	Resultaat	d.d.	Resultaat	d.d.
Woordenschat/ mondelling taalvaardigheid	Taal v. kleuters [Cito]				
	Woordenschat actief				
	Woordenschat passief				
	Obs.lijt taalgebr.				
Taalbegrip	Begrippen toets				
	Taalschaal				
Lezen	D.M.T. [cito]				
	Profielkaart				
Spelling	SVS				
	Spellingplan				
	PI-dictee				
Begrijpend lezen	Begr. leestoetsen				
Toetsen/testen afgenomen door Externen					

Planning NTC-onderwijs NTC Richting 1, 2 of 3

Taaldomein	Streefniveau/doelstelling	Leerlijn/lesmateriaal
Woordenschat passief		
Woordenschat actief		
Technisch lezen		
Begrijpend lezen		

NTC Boekarest "De Trekvogel"

Spelling		

Informatie over de profielen en taalvaardigheidseisen van het Certificaat Nederlands Als Vreemde Taal is te vinden op www.cnavt.org

Bijlage 9 Onderwijskundig rapport

Rapport om mee te geven aan leerlingen, als informatie voor de nieuwe school, bij terugkeer naar Nederland

Onderwijskundig rapport: algemeen deel

Aangepast model ten behoeve van de NTC- scholen

In te vullen op het moment dat de leerling de school verlaat.

1. Leerlinggegevens

Achternaam leerling

Voorna(a)m(en).....

Roepnaam m / v

Geboortedatum geboorteplaats:..... geboorteland:.....

Adres

Postcode en plaats:

Land:

Telefoon: geheim

Toekomstig adres:

Postcode en plaats:

Land:

Nationaliteit leerling Nederlands
 Anders nl.....

Kerkelijke gezindte

Onderwijs- / sofi-nummer

2. Gegevens betreffende het gezin

Naam en voorletters vader Nat.:

Naam en voorletters moeder Nat.:.....

Gezinssamenstelling

Naam en voorletters eventuele voogd/verzorger

Moedertaal leerling

Spreektaal vader met het kind

Opmerkingen:

6. Schoolloopbaan

Genoten onderwijs voordat leerling op huidige school kwam:

Naam land: Naam school: Schooljaar:

.....

Leerling is op huidige school vanaf groep

Huidige groep: groepscombinatie ja/nee groepsgrootte:

Karakteristiek van het onderwijs in de groep: 0 overwegend klassikaal
 0 overwegend individueel
 0

Is er sprake van doublure nee/ ja in groep:

Is er sprake van schoolverzuim? 0 Nee
 0 Ja, geoorloofd 0 Een enkele keer 0 Vaak
 0 Ja, ongeoorloofd 0 Een enkele keer 0 Vaak
 Eventuele toelichting:

Overige bijzonderheden

7. Leerlingresultaten

Leerlingvolgsysteem: (invullen of aanhechten)

Indien een bepaald vakgebied niet van toepassing is op uw school, vult u niet van toepassing (n.v.t.) in.

Leergebied / onderdeel	Naam en niveau gebruikte toets	Score	Dle of niveau	Datum afname toets
Technisch lezen				
Spelling				
Begrijpend lezen				
Leeswoordenschat				
.....				

(Eind)toetsen basisonderwijs: (invullen of gegevens aanhechten)

Indien de (eind)toetsen basisonderwijs niet van toepassing zijn op deze leerling, vult u niet van toepassing (n.v.t.) in.

Cito Taalscore	Rekenscore	Informatieverwerking	Wereldoriëntatie	Totaal

Andere testgegevens:

8. Werkhouding

- Werktempo Snel Normaal Traag
- Nauwkeurigheid Groot Normaal Gering
- Concentratie Sterk Normaal Snel afgeleid
- Doorzettingsvermogen m.b.t. leervakken Sterk Normaal Gering
- Betrokkenheid bij de les Groot Normaal Gering

Opmerkingen:

9. Speciale begeleiding

- Ontving de leerling speciale leerhulp? Nee/Ja
- Zo ja: Van eigen leerkracht
- Remedial teacher
- Logopedist
- Schoolbegeleider
- Anders:

Op welke gebieden zijn er problemen?

Hoelang doen de problemen zich voor?

Wat is er aan het probleem gedaan?
.....

Wat is het resultaat?

Heeft de speciale begeleiding voldoende effect gehad? Nee Ja

Heeft het kind extra steun/ begeleiding nodig op de volgende school? Nee Ja

Zo ja, op welke wijze en op welke gebieden?

Heeft hij/zij recht op ambulante begeleiding? Nee Ja onbekend

10. Huiswerk

Is de leerling gewend huiswerk te maken? Ja/nee

- Zo ja:
- Huiswerkattitude Positief Neutraal Negatief
- Huiswerkomstandigheden Optimaal Redelijk Slecht Onbekend

11. Eventuele toelichting op het onderwijskundig rapport

.....

Nadere informatie kan worden opgevraagd bij:

de ouder(s)/verzorger(s)/voogd(es)
 de toeleverende school

12. Bijlage(n)

Meegestuurd zijn:

- De gegevens over de vorderingen bij de leer- en vormingsgebieden (specifiek deel onderwijskundig rapport)
- Leerlingenrapport
- Schriftelijk materiaal van de leerling
- Handelingsplan(nen)
- Opmerkingen m.b.t. de zorg van de leerling
- Opmerkingen m.b.t. de gespecialiseerde hulp
-

13. Ondertekening

Datum:

Dit onderwijskundig rapport is ingevuld door:

Naam en handtekening directeur:

Hebben de ouders/verzorgers dit rapport ontvangen? Ja Nee

Eventuele opmerkingen:

Onderwijskundig rapport: specifiek deel

Gegevens over de vorderingen groep 1/2/3

naam leerling:

Is de lijst met beheerste begrippen bijgevoegd ja neen

Nederlandse taal

taal- denk ontwikkeling	goed	ruim	vold	vold	twijf	onvold
ordenen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
objectiveren	☐	☐	☐	☐	☐	☐
mondeling taalgebruik						
spreekvaardigheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
luistervaardigheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
woordenschat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
schriftelijk taalgebruik						
visueel dictee	☐	☐	☐	☐	☐	☐
auditief dictee	☐	☐	☐	☐	☐	☐
werkhouding	_____					

werktempo	goed	ruim	vold	vold	twijf	onvold
lezen						
visuele discriminatie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
visuele analyse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
visuele synthese	☐	☐	☐	☐	☐	☐
auditieve discriminatie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
auditieve analyse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
auditieve synthese	☐	☐	☐	☐	☐	☐
letterkennis	☐	☐	☐	☐	☐	☐
lezen 1-lettergrepige woorden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
lezen 2-lettergrepige woorden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
lezen van zinnen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
werkhouding	_____					
werktempo	_____					

Gebruik van de landstaal [gastland]	goed	ruim	vold	vold	twijf	onvold
het spreken en verstaan	☐	☐	☐	☐	☐	☐
het lezen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
het schrijven	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Gegevens over de vorderingen groep 4 t/m 8

naam leerling: _____

Nederlandse taal	goed	ruim vold	vold	twijf	onvold
mondeling taalgebruik					
spreekvaardigheid	☐	☐	☐	☐	☐
luistervaardigheid	☐	☐	☐	☐	☐
woordenschat	☐	☐	☐	☐	☐
schriftelijk taalgebruik					
stelvaardigheid	☐	☐	☐	☐	☐
omgaan met alfabet/woordenboek	☐	☐	☐	☐	☐
begrip van grammatica	☐	☐	☐	☐	☐
beheersing spellingsregels	☐	☐	☐	☐	☐
werkhouding	_____				
werktempo	_____				
lezen					
beheersing van lezen	☐	☐	☐	☐	☐
begrijpend/studerend lezen	☐	☐	☐	☐	☐
belangstelling voor het lezen	☐	☐	☐	☐	☐
werkhouding	_____				
werktempo	_____				

Gebruik van de landstaal	goed	ruim vold	vold	twijf	onvold
verstaan	☐	☐	☐	☐	☐
spreken	☐	☐	☐	☐	☐
lezen ☐	☐	☐	☐	☐	
schrijven	☐	☐	☐	☐	☐

Overzicht van de gebruikte methoden (indien van toepassing)

naam leerling: _____

Leer en vormingsgebieden (WBO, art. 9)

	methode	deel	pag./les
Nederlandse taal			
- taal			
- spelling			
- lezen			

Opmerkingen:

Thema's waaraan het kind een tijd heeft gewerkt (indien van toepassing)

gebied	gebied	gebied
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.

Opmerkingen:

Bijlage 10 Handelingsplan

INDIVIDUEEL HANDELINGSPLAN

Datum:

Naam/Groep:

Vak(ken):

Periode:

School:

Ingevuld door:

Beginsituatie	Leerdoel	Leermiddelen	Organisatie	Evaluatie	Tijd